

אהבת ציון וציונות אצל יהודי אפגניסטן

כנס על יהודי אפגניסטן במרכז דהאן,

אוניברסיטת בר-אילן, על הנושא: זהות ומורשת

2 בנובמבר 2014, שעה 15.30

בן-ציון יהושע

'ירושלים היא בית הכנסת של העולם' כותב מולא יוסף גרג'י, בפירושו לספר תהלים 'עדות ביהוסף'. משפט זה מתמצת את יחסם של יהודי אפגניסטן לארץ ישראל, הקרויה בפייהם 'ירושלים'. אהבת ציון נבעה בראש וראשונה מתוך זיקה דתית וציפייה לימות המשיח וגאולה שלימה. שלוש פעמים ביום התפלל היהודי: תַקַע בְּשׁוֹפָר גְדוֹל לְחֵרוֹתֵנוּ. וְשָׂא נֶס לְקַבֵּץ גְּלִיּוֹתֵינוּ. וְקַבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ לְאַרְצֵנוּ:

משאת נפשו של היהודי האפגני הייתה תמיד 'ירושלים' - מונח שחבק בתוכו את ארץ-ישראל כולה. כשדיבר על עלייה לירושלים הוא התכוון לארץ-ישראל כולה, אך את ירושלים עצמה העלה על ראש שמחתו.

בעוד שמוסדות התנועה הציונית הטיפו לציונות, שכללה עלייה והתיישבות בארץ ישראל, יהודי המזרח וביניהם יהודי אפגניסטן דיברו על 'אהבת ציון' במשמעותה הדתית. כל שנות שבתם על אדמת אפגניסטן ישבו בה ישיבת עראי, צרורותיהם בידיהם ומקל הנדודים בידם והם נכונים לנער בכל רגע את עול הגלות ולעלות לציון. הם לא אימצו לעצמם את ארץ מושבם וכמעט לא עיבדו את אדמתה. את לחמם מצאו כסוחרים בינלאומיים וכסוחרים זעירים, שנדדו ממקום ישוב אחד למשנהו למצוא את פרנסתם.

מגיל רך למד הילד בצד דארית-יהודית וארמית גם את הלשון העברית. הוא הוכשר להתפלל בעברית ולקרוא את החומש בעברית. הוא למד לתרגם תרגום סימולטני מעברית לפרסית. מהר מאוד הוא למד שינן, העתיק ושר בעברית פיוטים שכולם אהבת ציון. בהיותה קהילת סוחרים העברית שימשה שפת קשר בין סוחרים יהודים ממחוזות שונים.

בהיעדר דפוס עברי אנו מוצאים שרבני העדה, מוריה ומחנכיה חיברו ספרים שהודפסו בירושלים ונשלחו לגולה. לשון הספרים היא עברית צחה, שבה שלטו ללא מצרים. כמה מהמוציאים לאור בירושלים היו יהודים ילידי אפגניסטן האחים בנימין, ישראל ונתנאל גול-שאולוף. הרבנים לבית גרג' והריש דוכנא לימדו את תלמידיהם עברית. ידיעתם בעברית הייתה כדי כך עמוקה שגם בעלייתם ארצה הם – שלושה דורות – מולא מתתיה, בנו מולא יוסף מלמד והנכד מולא בנימין גרג' היו מורים ומחנכים במשך למעלה מיובל שנים בתלמוד תורה 'בני ציון' בשכונת הבוכרים בירושלים. דרך הלשון העברית הם קירבו את תלמידיהם לארץ ישראל.

[1, 2, 3]

אליעזר בן יהודה, מחדש הלשון העברית, פעל בשלהי המאה ה-19. מולא מתתיה גרג' יצר בלשון העברית באמצע המאה ה-19 וכתב בלשון העברית את ספרי הפירושים שלו 'ספר עונג לשבת' על שלושת חלקיו: 'עונג לשבת', 'תהלות דוד' הכולל רמזים ודרושים על ספר תהלים; 'ספר בית המקדש', טעמים ורמזים על המשנה.

יתר על כן, הוא כתב את שתי הכרוניקות שלו 'קורות זמנים' ממאורעות הזמן ומסעות ארץ ישראל. בעקבותיו הלך בנו מולא יוסף שגם ספרו 'עדות ביהוסף' נכתב בעברית מצוינת. האם יעלה על הדעת שהיו כותבים את ספריהם בעברית אם לא ראו לנגד עיניהם את קהל היעד – ציבור הקוראים והלומדים השולטים בלשון העברית? בשלהי שנות

א3

ה-20 מגיע לאפגניסטן, בעקבות הרפורמה שניסה להכניס המלך אמנוללה ח'אן, צעיר בשם **נפתלי אברהמוף**, שעלה בנעוריו מאפגניסטן ולמד בסמינר דוד ילין. במשך שנתיים הוא לימד עברית מודרנית ארצישראלית, מקראות ארצישראליות ושירים ארצישראליים עד שנאלץ לברוח על נפשו בעקבות מהפיכה. השפעתו הייתה כה גדולה שהקימה דור של יודעי עברית מודרנית, שידעו לנסח כהלכה, בעלי מוטיבציה לעלות לארץ. הוא פעל למורת רוחם של המחנכים הוותיקים.

הרצון לעלות לירושלים ינק את כוחו משני קטבים מנוגדים, כפי שהתווה פרופ' ב"צ דינור:

- א. כוח המשיכה של ארץ-ישראל ;
- ב. כוח הדחיפה של גולה מרה ומענה.

4-5

בפירושו לספר תהלים 'עדות ביהוסף' מתווה מולא יוסף מלמד גרג' על הזיקה לירושלים במשנתו. גישתו לארץ-ישראל היא ריאלית והוא מודע לקשיים הקיימים בארץ-ישראל:

1. מפני האויבים בגוף [=ערבים], שבמאורעות תרפ"ט ובמאורעות תרצ"ו הביאו לחללים ולפצועים רבים, לרבות נפגעים מקרב עולי אפגניסטן;

2. מפני האויבים בנפש [=מיסיונרים שפעלו בזמנו בארץ והטיפו לנצרות באמצעות בתי-חולים מודרניים ובתי-ספר מתקדמים].

דווקא מתוך הסבל והמחסור בארץ ישראל והסכנות האורבות, מי שעומד בגבורה מול שני האויבים האלה, הוא מזכך את נפשו והוא מלא תחינה וקרוב לאלוהיו.

מולא יוסף נולד בעיר הראת שבאפגניסטן בשנת תרכ"ט (1869) ועלה לארץ-ישראל בשנת תרע"א (1911). הוא שימש רועה רוחני של יהודי בוכרה ואפגניסטן בירושלים והרביץ תורה בלשון העברית בתלמוד תורה 'בני-ציון' בשכונת הבוכרים בירושלים, שבה נודע כדרשן, חזן, מוהל ושוחט. באמצעות פירושו לתהלים, שנדפס בעברית בירושלים ונשלח לגולה, הוא העביר את מסריו אל הקהילה שהונהגה על-ידי אחיו מולא אשר.

מולא יוסף גרג' בפירושו לספר תהלים 'עדות ביהוסף', בהקשר למילה או פסוק מתהלים, חושף בפנינו את השקפת עולמו לגבי גאולה וגולה, ארץ ישראל ונכר. הוא גם מביא ממאורעות הזמן ומאירועים בחייו. מאורעות תרפ"ט ו-תרצ"ו בחברון וביפו באו לביטויים בפירושו לתהלים עט, א: 'באו גויים בנחלתך'. הוא מספר בפירושו על מאורעות הזמן ו [דף רו]:

בעוונות הרבים, יום הששי, טו"ב [י"ז] מנחם אב תרפ"ט [23.8.1929] התחילו הגויים לצער ולהרוג מישראל, וביום י"ט אחד בשבת [ראשון, 25.8.1929] הרגו בחברון רבים, כיום חורבן הבית, בית המקדש, במהרה יושיענו ובשלישי יקימנו ונחיה לפניו.

בעוונותינו, ביום שבת י"ח מנחם אב פרשת עקב שנת תרפ"ט [24.8.1929], התנפלו ערביים על אנשי חברון והרגו בתוך בית הכנסת תשעה וחמשים [59] חכמים שלמים, קטנים עם גדולים, וכמה נפצעו וברחו ובאו לירושלים, ונשאר[ה] חברון שממה ובעזה"י [ובעזרת ה' יתברך] ובמהרה בימינו ה' ינחמנו וינקום דם עבדיו השפוך...

בעוה"ר [בעוונותינו הרבים], חודש ניסן תרצ"ו [אפריל 1936] התחילו הגויים להתנפל והתחילו חבלי משיח. יהי רצון במהרה בימינו יאיר אורה ויבשרנו בשורת הגאולה אמן.

בעוונות הרבים, עוד יום א', כ"ז ניסן תרצ"ו [19.4.1936], התנפלו הגויים ביפו והרגו ארבעה עשר יהודים וגם ביום שני בשבת כ"ח ניסן [20.4.1936] נהרג ר"ל [רחמנא ליצלן] מולא שמחה סימן-טוב [רבה של קהילת אפגניסטן בתל-אביב] וגם נפצעו כלתו ונכדיו ועוד אחד ושישים [61] מיהודים פצועים... הרופא לשבורי לב ירפא שברנו ויגאלנו אמן".

מולא יוסף גרג' בפירושו לתהלים 'עדות ביהוסף' אינו עושה אידיאליזציה של ארץ ישראל אלא הוא מודע לגבי הקשיים המצפים למי שעולה לארץ/ חרף הצרות והסבל מקומו של יהודי בארץ ישראל, כי ארץ ישראל נקנית בייסורים. לארץ ישראל יש יתרון דתי על פני הגולה. דווקא המאבק בקשיים יש בו הרבה חיוב. מי שסובל בארץ ישראל זוכה להזדככות הנפש. בפירושו לפסוק בתהלים 'עדות ביהוסף' פד יא: כִּי טוֹב יוֹם בְּחִצְרֶיךָ מֵאֶלֶף בְּחַרְתִּי הַסְּתוּפָף בְּבֵית אֱלֹהֵי מְדוּר בְּאֶהְלֵי רְשָׁע. הוא מציג משנה אידיאולוגית, למה ארץ

ישראל חשובה מן הגולה: נימוקיו הם דתיים-מיסטיים, ארץ ישראל היא מרכז רוחני ליהדות. גם התנאים הפיזיים בארץ ישראל עולים על אלה של הגולה: מולא יוסף גרג' חיבר פירוש לספר תהלים¹ ודרך פירושו הוא הכניס את אהבתו העמוקה לירושלים וארץ-ישראל והרבה לדבר בשבחיה של הארץ. בפירושו לפרק קי"ז, למשל, הוא מונה חמש-עשרה מעלות לארץ-ישראל לעומת הגולה.

יתרונותיה של ארץ-ישראל הם:

א. דתיים מיסטיים; הסבל והמחסור מחזקים את האמונה באל;
 ב. ארץ-ישראל היא מרכז רוחני ליהדות;
 ג. אקלימה של ארץ-ישראל הוא בעל יתרונות לעומת הגולה;
 ד. המזון בארץ-ישראל משובח מן המזון בגולה;
 ה. מי שמוותר על המסחר בגולה ובוחר במלאכה ימצא את פרנסתו בשפע.

ו. המחירים בארץ זולים לעומת מחירי חו"ל;
 ז. הרפואה המודרנית בארץ-ישראל מאריכה את חייהם של תינוקות לעומת התמותה הגדולה בחו"ל.

בפירושו לתהלים קב, טו "כי רצו עבדיך את אבניה ואת עפרה יחוננו", הוא מספר: 'מי שיבוא לזיארה [עליה לרגל] לירושלים מוליך עמו [לגולה] מאבני ירושלים וקונים ממנו [באפגניסטן] בדמים [בכסף רב] בריבוי בקשות.

בהיותו איש המקורב לתורת הנסתר ובראש מעייניו עמדה הסתגפות המזככת את הנפש. הוא חתר לכך שיהודי אפגניסטן ישיגו את ניצוצות הקדושה.

השירה והפיוט כביטוי לערגה לציון

6.7.8

בהעדר הדפוס העברי באפגניסטן, מרגע שלמד הנער היהודי באפגניסטן קרוא וכתוב הכשירוהו רבותיו לכתיבה תמה ולמסורת של העתקה של פיוטים עבריים, אחד מקרא ואחד תרגום. אהבתם לפיוטים עבריים שכולם אהבת ציון וערגה לציון החלה במדרש, שם

¹ יוסף מלמד גרג', ספר תהלים - עדות ביהוסף, ירושלים תרפ"ו. נדפס מחדש על-ידי בן המחבר בנימין גרג' ירושלים תשל"ב.

למד הילד הרך את מלאכת ההעתקה הקליגרפית בפנקס, המוכר בשם '**דסתאכ**', דהיינו: 'מעשה-יד'. הוא הכיר וידע בעל-פה פיוטים עבריים שאותם שיננו במדרש, בבית-הכנסת, באירועים ציבוריים ומשפחתיים ובבית. החתן היה מלווה בשבוע החופה בשושבינים [סאקדוש] ששרו למענו ולמען הקהל מאותם שירי ציון. הדסתאכים עברו לעיתים מאב לבנו. לבד מן המקור והתרגום של הפיוט העברי, היו שרבים יצרו פיוטים משלהם. או יצרו תרגומים חופשיים שהדגישו ביתר שאת את האהבה לציון. במכון 'רננות' יצאה קלטת הכוללת אוסף יפה של אותם שירים.

9 + דיסק

אחד הפיוטים האהובים על יהודי אפגניסטן הוא '**הפיוט אל רם חסין יה**', אכרוסטיכון שלמ"ה חזק, שאותו הרבו לשיר וזה לשונו: [דיסק]

אל רם חסין יה, שוכן עליה, מהרה גואל לעם שבטי יה
אל נשא ורם, גלה קץ נעלם, לבני אברהם, עם בחר לו יה
שוכן בשחק מהם אל תרחק, לזרע יצחק הוצא לרונה
לעיר תפארתה, קבץ עדתה, לבני יעקב שלח אליה
מקדש הדומה, ישיר בו עמה, בשירת משה, נביא בחר יה
הרם עם אביו, ובנה אפריון, לגזע אהרן, יקריבו ליה
חזק ואסף לבית יוסף, ירבו ויפרו כגפן פוריה
אמץ בן דוד, וישפט תמיד, כל צר תשמיד, גרש מעיר יה
בפיוט 'אל רם חסין יה' מובאת תפילה לקץ הגלות, לקיבוץ גלויות, לביאת המשיח, לבניית המקדש, חידוש הקרבנות. בני ישראל ירבו מאוד ויוכלו להשמיד ולסלק כל אויב מעיר ה', הלוא היא ירושלים עיר הקודש.

10

שיר יוצא דופן הוא שירה של המשוררת זילפה בכשי, שחיברה שיר בעגה הפרסית-יהודית של יהודי אפגניסטן "כאשכי באל דאשתם מיפרידם" ["מי יתנני כנף ואעופה"]. היא גם חיברה מנגינה לשיר. השיר נכתב בעקבות עלייתם לזיארה, שלה ושל בעלה מולא נתנאל בכשי. הם חזרו לאפגניסטן והביאו את בשורת ארץ-ישראל הנבנית.

שיעי קנאי הלים בראשו של מולא נתנאל בגרזן והרגו. במקורו כולל השיר 43 בתים, אולם רק 23 מהם נדפסו. נביא בתים אחדים בתרגום חופשי לעברית, שבו היא מביאה את רשמיה מארץ-ישראל הנבנית בצד האתרים הקדושים שבה. ארץ-ישראל ואתריה הקדושים בידי הערבים. הכול מוריק בארץ ישראל הנבנית והיא זועקת להקמת ביד דויד ולהוצאת העם מן הגולה:

מי יתנני כנף ואעופה
לארץ-ישראל שנית אשובה.
לראות כותל מערבי אלכה
ולעיני עפרה אשימה - - -

הכול מוריק באדמת ישראל
בואך חברון שוכבת אמנו רחל
בזכות רחל האהובה
אל, קרב-נא קץ הגאולה - - -²
יתקע בשופר זרובבל
ויביא בשורת אל
יבשר בוא הגואל
נלך לקראת יקותיאל

הגולה, העבדות, רדיפות היהודים ובקשת הנקמה והשיבה לציון מובאים בשיר 'מתי יבושר עם' ("רם אתה על רמים, קבץ נפוצותינו לציון. וגם תהיה כטל לישראל"). פיוט רדף פיוט, תפילה נשקה לתפילה ותמיד שרו וביקשו לנטוש את הגולה ולעלות לארץ אבות ולחדש ימים כקדם.

.11

הפיוטים הביאו ליצירה מוסיקלית יהודית מקורית בעוד שרוב המוסיקאים שהגיעו לשמחות יהודיות היו מוסלמים.

עלייה לרגל [זיארה]

מאמצע המאה ה-19 מגיעים עולי רגל מאפגניסטן במסלול מפרך שנמשך כחצי שנה והיה כרוך בסכנת נפשות. משנסללה מסילת הברזל הטרנס כספית עולי הרגל נסעו ברכבת מסמרקנד עד לנמל אודסה ומשם עלו על ספינות קיטור שהגיעו עד לנמל יפו. לסמרקנד הגיעו ברכיבה על סוסים ופרידות מהראת שבאפגניסטן. עולי הרגל [זיארה] הגיעו לארץ כדי להשתטח על קברי קדושים ובאותה הזדמנות למדו על תנאי המחיה בארץ ורבים גם הדפיסו בירושלים ספרי פיוטים, שהיו בכתב-יד, שאותם הוליכו לארצם והפיצו באמצעותם את בשורת ציון. הם חזרו מארץ הקודש לאפגניסטן מעוטרים בתואר חאג'י, תואר מקביל לחאג' הניתן למוסלמים העולים למכה. בבואם הופיעו בפני תלמידי ה'מדרש' ובבית הכנסת וסיפרו על התחייה המתחדשת בארץ ישראל. הם הסבירו כי ציון אינה מרחפת בשמים אלא ארץ היא ככל הארצות, שיהודי הרוצה בה ומוכן להקריב למענה גם יכול לדרוך על אדמתה ולחיות בה. ובכך ליבו את התשוקה לעלות לארץ האבות. סופר על עולה רגל שהביא לכל אחד מתלמידי

המדרש שי מארץ ישראל – עיפרון ועליו מוטבע **דיוקנו של בנימין זאב הרצל** בגילוי ראש. ההתרגשות בקרב המלמדים והתלמידים השאירה את רישומה לאורך שנים.

13

בעקבות העלייה לרגל החלה עלייה בשלהי המאה ה-19, שכללה גם את עשירי היהודים. בשנים 1919-1948 עלו כ-20% מכלל יהודי אפגניסטן, שזה שיעור עצום. אלף נפש מתוך 5,000 יהודים. משנעלו השערים, יהודים רבים סיכנו חייהם ועלו בהעפלה יבשתית דרך גבול הצפון. הם התיישבו תחילה בירושלים ובשל קשיי פרנסה התפזרו לתל-אביב ולערים נוספות.

פעילות ציונית

סוחרים מאפגניסטן הגיעו לערי רוסיה והיו עדים להתעוררות הציונית בקרב יהודי רוסיה. גם העלייה לרגל והמפגש עם ארץ ישראל

הנבנית, הקיבוצים והמושבים, השפיעו עליהם מאוד, הם קלטו את מהות הציונות שעודדה אותם לעלות ולהיאחז בארץ.

14

עד אז העלייה לארץ והעלייה לרגל לא היו זרות לקהילה אבל ממניעים של אהבת ציון דתית. כבר בשנת 1922 הופץ **השקל הציוני** בקרב יהודי אפגניסטן, בשיעור של 2,000 שקלים לשנתיים לקהילה שמנתה פחות מ-5,000 נפש (כולל זקנים, נשים וילדים). הקשר עם ההסתדרות הציונית היה באמצעות יהודים אפגנים שסחרו בהודו. היה ניסיון להתארגנות ציונית ולשליחת נציגות לקונגרס הציוני הכ"ג באוגוסט 1951 כדי לזרז את העלאתם של יהודי אפגניסטן. ההסתדרות הציונית לא מצאה לנכון לקבל נציג אוטנטי מקרב יהודי אפגניסטן לקונגרס הציוני הכ"ג ובחרה בד"ר צבי צינוביץ מטעם הציונים הכלליים, לייצג את הקהילה. ליהודי אפגניסטן לא היה, אפוא, חלק ונחלה בבחירה הזאת.

אסירי ציון

שלושה צעירים יהודים אפגניסטן היו כלואים 14 שנים בכלא אפגני אכזרי שבו מת אחד מהם. עוונם של השלושה היה סיוע והברחה של יהודים שביקשו להגיע לארץ ישראל. קבוצה של צעירים יהודים ומוסלמים בני 14-15 נשלחו ללמוד בברית המועצות לאחר שהמלך אמאן אללה ח'אן האמין לכוונות הטובות של ברית המועצות לקדם את המדינות השכנות. החינוך בעיקרו היה מרקסיסטי ובא להכשיר את הצעירים כסוכנים לעתיד.

14

שמואל שבתאי דדאש הבולט שבין צעירים אלה הגיע מאפגניסטן והתחנך בערים סמרקנד וטשקנט שבאוזבקיסטן ואחר-כך בדושנבה (סטלינאבאד) שבתג'יקיסטן. בתום לימודיו הוא נשלח להרי פאמיר שם עסק בפעילות חינוכית כביכול. לאחר שנפצע בפעילותו למען ברית המועצות הוא הגיע למוסקבה ונתקבל לראבוצ'י פקולטט (הפקולטה לעבודה). בהיותו 'עובד מטעם' בשגרירות האפגאנית הוא

הפיק דרכונים מזויפים ליהודים ואפשר ליהודים מברית המועצות, מפולין, מבולגריה ומרומניה ועוד לקבל דרכונים אפגנים ולגנוב את הגבול לאפגניסטן בדרכם לארץ-ישראל. בהגיעו לביקור באפגניסטן כדי להתחתן עם ארוסתו הוא נעצר עם חבריו והואשם בסיוע למעצמה זרה. סוכנים גרמנים שפעלו באותו זמן באפגניסטן פעלו בעניין מאחורי הקלעים. 14 שנה היו בכלא. הניסיונות של ראשי הקהילה בירושלים ובתל-אביב להשיג בעבורם סרטיפיקט, שיאפשר את שחרורם והעלאתם לארץ, היו לריק והם נתקלו בחומה של קשיחות מצדם של פקידי מחלקת העלייה של הסוכנות.

15

מי שפעל בתום לב למענם היה **יצחק בן-צבי**, נשיא הוועד הלאומי, שפנה למזכיר הראשי של ממשלת המנדט וביקשו להרשות כניסתם לארץ של אותם אסירים, בתקווה שאז יאותו האפגנים ויגרשו אותם מאפגניסטן. רק עם פתיחת שערי ארץ-ישראל בתום מלחמת העצמאות עלה שבתאי ארצה וזכה להכרה כאסיר ציון.

16

הוא הותיר בעזבונו שירי ציון מלאים אהבה וערגה לארץ-ישראל בפרסית-יהודית באותיות עבריות מזרחיות. הוא גם הותיר אחריו מילון פרסי-יהודי-אנגלי, מעשה ידיו, המשמר בצורה שיטתית את לשונם של יהודי אפגניסטן.

איגרות כביטוי לאהבת הארץ

אהבתם את ציון והכמיהה לעלות ארצה מוצאת ביטוייה ביתר שאת בחילופי המכתבים שלהם עם הרשויות במדינת ישראל מיד לאחר הקמת המדינה. הם ביקשו לזרז את מחלקת העלייה בהעלאתם ארצה. האיגרות לא רק שמתארות את מצב הקהילה באותו זמן, אלא גם מבטאות אל נכון את ידיעת הלשון העברית באותו זמן. נסיים בקריאת איגרת שכתבה הקהילה לממשלת ישראל בשנת 1949, בתחינה שיעלו אותם ארצה:

הנה איגרת שמדברת בעד עצמה:

לכבוד

הממשלה הרוממה והנישאה

ממשלת ישראל ירום הודה

שלום רב!

בשמחה רבה אנו שולחים למרומי ציון את ברכתנו המקורית והלבבית. אנו מודיעים להוד כבודכם את צערנו הרב ואת שפל מצבנו הנורא. נטלו מאתנו כל מיני עבודה וכולנו נשארנו בלי עבודה ובלי פרנסה וכל דלתי המסחר נעולות לפנינו וכל שערי הארץ סגורות לפנינו. נגרע חלקנו גם מבהמה מרוב צער הגלות. אין ליהודי בארץ זו כל חלק ונחלה אפילו במשרדים או קואופרטיבים וגם אין במדינה בתי חרושת שנוכל לעבוד בהם.

בכל מקום שאנו פונים עין המלכות. וגם עם הארץ הזו מביטים עלינו לרעה. ואם תתמהו שבמאה ה-20, אחרי מלחמת העולם השנייה, נשארה מדינה אנטישמית ופאשיסטית כזו בעולם. התמיהה אינה כל כך גדולה, מאחר שידוע להוד כבודכם שבעולם הדמוקרטי והמוסרי והתרבותי של יבשת אירופה קרה ליהודי גרמניה ואוסטריה וכו', שואה גדולה של הרג שישה מיליונים מאחינו שנהרגו בידי הטמאים הנאצים, שעד עתה לא נרפאו ממכתם.

אנו בגלות ישמעאל, עם פרא ובלי תרבות, על אחת כמה וכמה שכולנו בסכנה גדולה, סכנת נפשות, מעת אשר דרך כוכב מיעקב, מיום שקמה הממשלה הראשונה לעם ישראל, נהיתה שנאתם אלינו כפל כפליים.

ועתה, נא ונא ובבקשה מכבודכם לקדם את פני השואה הבאה עלינו. תעזרו לנו בהקדם האפשרי כל עוד נשמה באפינו. מטרתנו ומגמתנו במכתבים אלו לעלות ארצה, כי להטה בקרבנו אהבה בלי מיצרים לארץ ישראל וגעגועינו אליה תוקפים אותנו בלי הפוגה וכל מעינינו מכוונים כלפי הארץ וכל עורקינו ומיתרי לבבנו מלאים כימהון ועריגה לארץ ישראל וממשלת ישראל.

על החתום: מאת קהל קדוש עדת יהודי אפגניסטן בעיר הראת ובחתימת 70 רבני וראשי העדה באפגניסטן"

אכן אהבת ציון וציונות הייתה באפגניסטן. חשוב מכל שיהודי אפגניסטן לא רק אהבו את ציון וירושלים וחלמו עליה, אלא עלו אליה בגלים שונים ובימינו נותר בה יהודי אחד בלבד.